

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Hegyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hir-
petések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vis'sza nem adun

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A délafrikai titánok.

Pécs, 1901. november 29.

Egy német nevű, de lelkes magyar, kegyesrendi tanárunknak, kitől 35 évvel ezelőtt tanultuk a világtörténelmet, mindig figyelemmel hallgattuk előadásait; de mindannyiunknak az tetszett leginkább, az az óra maradt meg legélénkebben emlékezetünkben, a melyet így kezdett: „Hogy mit tehet egy nép, a melynek kebelében a hazaszeretet lángol, azt megmutatták — kedves gyermekeim — a görögök a perzsák elleni védcsatáiban.“

Hajh! Nem lehetett még akkor a mi szabadságharcunkról szabadon magyarázni, hát a görögöket állította elénk követendő mintaképpül a mi derék tanárunk.

Szentül meg vagyok győződve, hogy a mi 48-as nagy küzdelmünk a világtörténelemben még ezer év múlva is szintén ragyogni fog; de csaknem féltékeny vagyok a búrokra, akiknek mesészerű kitaratása még a mienket is felülmúlja. Gondolom Jakab Ödön már ezelőtt egy évvel olvasta fel a Petőfi-társaságban a búrokat dicsőítő versét, a melynek refrénje ez volt:

Magyar vagyok; de azt mondón:
A búr a legjobb katona.

Pedig mennyire emelkedtek azóta e hősök a világ szemében és viszont mennyire szállott az angolok tekintélye, kiknél a búrok nemcsak mint katonák, de *mint emberek is* hasonlíthatatlanul nagyobbaknak bizonyultak!

Az a nyomorult, pimasz kapzsiság, a mely az angolok intező köreit elfogta s az a barbarizmus, a melyet a teljhatalmu Kitchener Dél-Afrikában nemcsak Anglia, hanem a germán faj s a kereszténység szégyenére is undorítóan elkövet, csaknem példátlanul állanak az Ujkor történelmében, de még a Középkorban is számot tennének. Viszont pedig az az ügyesség, szívós kitartás és méltó elkeseredésben is humanus bánásmód, a mit a paraszt búrok hazájuk védelmében a támadó művelt, gazdag és óriási Anglia ellenében tanusítanak: tiszteletet és csodálatot érdemelnek.

Ha egy búr Hári János tíz év múlva az angol-búr háborúról mesélné: „Hogy vert meg kétszáz búr kétszáz ezer angolt,

az angyalát!“ akár el is lehetne neki hinni. A görög hitrege titánjai, kősziklakat dobáló óriásai, félistenei látszanak megelevenedni a búrok bámulatos küzdelmében. Sőt a búr nők is párját ritkító kitartást tanusítanak.

A tehetetlen angolok pedig már a búr falvak felgyújtásával s a foglyok leölésével sem érik be; hanem a vad káfferket is felfegyverezik a búrok ellen, dühökben így gondolkozva:

„Et si nequeo superos, acheronta movebo“ = És ha nem kellek a magasságbelieknek, az Alvilággal szövetkezem. Eljárásukban, lelkületükben különben már réges-régen szövetkeztek ők az Alvilággal. Véghetetlen önzésükben ugyanis, hogy célt érjenek, semmi eszköz sem volt soha eléggé aljas nekik . . . Egy honleányuk, Miss Hobhouse, aki lenn járt az angolok összpontosított foglyotáborában, maga fogja teljesen leleplezni honfiainak gyalázatos kegyetlenkedéseit, a miket nem menthet semmi. Még ha lázadók lennének a búrok, akkor sem lenne szabad az angoloknak emberségükből kivetkőzniök, annál kevésbé oly hadviselő ellenféllel szemben, mely az angol foglyokkal oly humanusan bán, nemcsak Pretoriában, hol egy derék magyar ember Bornemissza őrnagy volt a foglyórság parancsnoka, hanem mindenfelé, mindenkörön és ma is csak nagy néha él némi visszatöréssel. Az angol csapatok különben nem valami lelkesen harcolnak; mert érzik támadásuk jogtalanságát. Mihelyest egy kissé hátrányos helyzetbe kerülnek és nem erélyes a parancsnokuk, a buroknak „Hands upp“ = Fel a kezekkel! kiáltására megadják magukat, tudván, hogy ép bőrrel menekülnek; mert csak a felesleges ruhájukat, fegyverüket és lovukat veszi el az ellenfél; a tiszteken kívül pedig mindenkit szabadon bocsájt.

De hát mit is ér el Anglia a barvalószínűn győzedelmesen befejezendő dél-afrikai háborújával? Elpazarolt 4—5 milliárdot. Elvesztette egy évszázadra tekintélyét. Lehanyatlott nagyhatalmi állása. Gyászt borított sok családjára — habár a söpredéke is pusztult. Visszavetette a keresztény polgárosodás ügyét legalább is ötven évvel. Megnöveszti az egész világon a falánk militarizmust, ami szociális

forradalmaknak s újabb vérengzéseknek lesz előidézője.

Mindezzel szemben nyer ugyan délen egy nagy gyarmatot, mely vagy száz év múlva talán ki fogja fizetni magát, de addig is tetemes haderővel állandóan megszállva kell ezen távol eső területet tartania, mely sokáig szálla lesz az ő testében és mindenesetre örökös szégyenfolt a lelkén.

Ő azonban nem bánja ezt. Neki Rhodes Cecil a messiása, Chamberlain a prófétája — mert pénz az Istene Ezért rabol, öl, ezért képes mindent, ami szent, lábbal tiporni; ezért vetemedik még arra is, hogy faj- és hit-rokonait lehetőleg kipusztítsa, ráduplicálva még indiai embermészárlásaira is. És mindezt a humanus Európa nézi s tűri!

De hát a társadalom nem épen ilyen?

Avagy a pénz hatalma nem üli mindenfelé orgiáit? És ha még vakmerő henegegés is járul hozzá: nem diadalmaskodhatik-e világszerte mindenben . . . ?

Csak mikor csordultig telik a pohár, csak mikor már közbotrányt okoz a tett, avagy mikor egy-egy kiváló jellem Megállj!-t kiált, török meg a pénz hatalma s jön el a megtorlás. Ezt a Megállj!-t vártuk VII. Edwardtól, ami a történelem legnagyobb alakjai közé emelte volna, a *nagy-lelkű* melléknévvel diszitve fel őt. Vártuk II. Miklós cártól és reméltük II. Vilmos császártól — de mind hiába . . .

A népek a búrok mellett vannak ugyan; de még mindig nem eléggé erősek arra, hogy az igaz ügyet megvédhessék. Majd eljön annak az ideje is. Most csak az Isten büntető keze sujthat le a gonoszra, a mely kéz különben talán máris mutatkozik az angolok csekélysíkerű erőlködéseiben.

És hátha minden pénz, embertömeg és gonoszság ellenére diadalmaskodni fog a burok nagyhitűsége és hazaszeretete?!

Oh szép gondolat, oh szép álm!

Az egész emberiség erkölcsi megújulása, megnemesülése származnék belőle, mely az *igazi* művelődés útján biztosan és gyorsan vezetné őt előre s talán maga az angol is jobb utra térne!

**LEGNAGYOBB és
LEGOLCSÓBB
BUTOR-RAKTÁR
PÉCSETT,**

Siklóss-országut 44. sz. a., a Mátyás Király átellenében.

Külön kárpitos-műhely.

Nagy választék, mindennemű *fa, vas* és *kárpitozott butorokban* a **leg-egyszerűbbtől a legfinomabb** kivitelben.

Ismételadóknak, vendéglősöknek és nagyobb berendezéseknél, egyeseknek is

10% árengedmény.

FRIEDMANN KÁROLY.

Népek Istene! Tégy csodát! Mutasd meg nagy imádandó hatalmat! Mert az angolok teljes győzelme minden reményünket porba sújtaná . . .

Szamosi.

Hirek.

Pécs, 1901. nov. 29.

Jog, törvény és igazság.

Abdera szabad polgára álmodik. Álmában az igazság istenasszonyának oszlopcsarnoka tárul elibe. S a mint már lenni szokott: megálmodja mindazt, mi szíve mélyén rejtett vágyként lappang. Im álmovilágának pillanatnyi felvétele.

Napsugaras délután. Istenasszony bekötött szemmel sütkeznek. Unatkozik. Újjaival a szellemes »igyerim-bigyermim« játékot gyakorolja. Künn hirtelen zaj. Elegáns ur ront be:

— Jó napot, jó napot asszonyom!

Kartács és bomba adta-vette teremtette! (Magszorítja az istenasszony kezét amugy igazában)

Bosszut, bosszut, vért szomjazom!

Igazság istenasszonya (mélázva mosolyg):

— Panasz, megint panasz, kedves kis abderitám.

No jójj csak ide mellém, ugy-ugy, hadd simogassam végig gondredős arcodat. (Simogatja): Te, te szegénykém, szívem aranyos magzatja, ki merne bántani téged?

Ne félj lelkem: megvédlek.

Elegáns ur (mormogva):

— No ugy is illik.

Nem tanácsoltam volna sem önnek, sem másnak — érti? — senkinek, hogy becsületem mocsoktalan tisztaságát sárral dobálja. (Sugva): Hm, hm, asszonyom, tehát megígéri tesz érdekelben valamit. Csak ugy példának okáért csukasson el egyet, hm, hm, (halkan) — bírái közül. Képzelve: egy ilyen herge-laufene idegen merészkedett engem, Abdera szabad polgárát maga elé idézni engem A-b-d-e-r-a polgárát!

Istenasszony haragos mozdulattal):

— Hallatlan üldözés!

A keresztény martirok kinzása óta páratlan valami. Várj fiacskám, itt szemeid előtt

igazságot szerzendek. (Megnyomja a villamos csengő gombját. Csiling. csiling, csiling. Nyílik az ajtó. Bő redős talárban léptet be a bíró.

— Parancsodra istenasszony.

Istenasszony (előrelép):

En, igazság istenasszonya, urad-parancsolód ezennel kérdőre vonlak ezen érdemes férfi meghurcolása miatt, igazold magad!

Bíró (csodálkozó arccal):

— E férfi meghurcoltatása fölől, oh istennő, nincs tudomásom. Vétkezett és lakolt, mint törvényeink követelik. Elítéltem őt a te fenséges nevedben, igazság istene!

Istennő (fenséges haraggal eltelten):

— Kegyelemvesztett, hálátlan szolgál, tudod-e kit voltál vakmerő büntetni, midőn e férfit büntetted? Tudd meg tehát, ha nem tudtad eddig: ez itt A-b-d-e-r-a szabad polgára. Félisten, a ki a ti kicsinyes törvényeitek tellett kimagaslik, akár az Eiffel-torony!

Bíró (térdeire rogyva):

— Oh én gyarló halandó. Vétkeztem, vétkeztem. Igazság istenasszonya bocsássa rám haragod teljét. Nincs büntetés elég súlyos, hogy bűnömért vezekeljek.

Istenasszony (minden szót hangsúlyozva):

— Ime A b d e r a megaláztam vétkes szolgálmat a te gyalázatodért. (A bíróhoz.) Te pedig kelj fel és menj. Hivjad körém szolgáló társaidat. Még ma, még ebben az órában új törvényt hirdetek ki nektek. Egyet a hozzátok hasonló alsóbbrendűeknek, a te barbár fajodnak, másikat arany táblára vésve ennek (az abderitára mutat) és társainak. Kiküldöttem kedves a-b-d-e-r-i-t-á-i-m seregét a ti akoltokból. Ugy éljen: a jog, törvény, igazság.

— r.

Napirend 1901. november 30-án.

Naptár: szombat. nov. 30. — Róm. kath.: András. — Prot.: András. — Görög-kel.: (nov 17.) Gergely. — Zsidó: Kiszlev 19. — Nap két 7 óra 12 perckor; nyugszik 3 óra 54 perckor. — Hold két 9 óra 12 perckor este; nyugszik 10 óra 39 perckor délelőtt.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: fagypontra körüli hőmérséklet, sok helyen csapadék várható.

Az ísr. nőegylet hangverseny-estéje a Nagy-Vigadóban 8 órakor.

Színház: »Newyork szépe«, operett.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Emlékezzünk a régiekről.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Írta: Jámber József.

Nem tudom tulajdonképpen hol is kezdjem, mikre még emlékszem. Előre bocsájtom, hogy diákéveimre gondolok jelenleg. Nem szeretnék a dolognak nagy feneket kériteni és így rátérek az első dinnye-lopásra, mit ugyan nem én követtem el, de társam voltam a tettesnek, ki jelenleg is az élők sorában vagy s kit két év múlva pappá szentelnek. Dádeszszal, volt iskolatársammal a Ferencsatornánál történt horgászati (pecálás) után kölcsönösen megállapítottuk, hogy a dinnye evés ezuttal elkerülhetlenül szükségessé vált reánk nézve. Megjegyzem, hogy én csak a görögdinnyét szerettem annak idején, ő a sárgát.

— Jó, — mondá Dádeszkám, — hát veszünk görögöt is, sárgát is. T. i. dinnyét.

— Van pénzed? — kérdezem.

— Pénzem ugyan nincs, de dinnyét majd veszek.

Tisztában voltam Dádesz barátom gondolatával.

Baja városban a szállás-külvárosi kis kaszárnya átellenében volt egy grájzleráj. A tulajdonosa egy alacsony termetű, az elképzelt-

hetetlenségig szeplős, vörös haju és piros orru élemedett emberke volt. Ennek a boltja feljártánál feküdt a nap forró sugarainak kitéve, két darab dinnye. Egy sárga Dádeszkám kedvére, és egy görög.

— Látod azt a két darab dinnyét a herr Fischer boltja előtt? — kérdé barátom kaján mosoly kíséretében.

— Látom, — feleltem egykedvűen.

— No hát Pista öcsém, — folytatá barátom, — a herr Fischer, mikor én azt a két dinnyét elemelem, joggal elmondhatja »szádme vidis, szádme ni vidis«. (Volt, volt, de már nincs.) Ugyanis: be fogok menni a herr Fischerhez és azt kérek, mi az ő boltjában nincs. Három vasért gummi guttit. Ez nincs neki. Te pedig itt fogsz őrszemet állani. Érted? Vigyázz!

Átugrott a cannandi és bement a boltba. Az én szívem elkezdett a szokottnál hangosabban dobogni; végre ugy zakatolt, hogy alig állhattam már a lábamon . . . Egy lélek sehol. Dádesz felemelte a két dinnyét és a legnagyobb flegmával cipelte tovább. Elértünk egy másik, volt iskolatársam lakására, ki szintén él és szinte növendék pap. Ott Dádesz kést kért, felvágta vele a két dinnyét, és megkínálta az ifju házi gazdát. Majdnem egyszerre kezdtük enni, de oh, a kegyetlen sors, az egyiknek komiszabb íze volt, mint a másiknak.

— No paji mit szólni ehhez? — kérdé Dádesz.

— Csak az a megjegyzésem, hogy ha turpisságunk naptényre kerülne, hát menten

— (Bizottsági tagválasztás.) Pécs szab. kir. város törvényhatósági bizottságában Hartl Ferenc és Dischka Győző elhalálása folytán megüresedett két bizottsági tagsági hely december 8-án lesz választás utján betöltve. Választási helyiség a belvárosi elemi fiúiskola, választók pedig, akik az 1901. évre érvényes képviselőválasztói névjegyzékbe felvettek közül mint a II-ik kerület választói igazolva vannak. Minthogy az elhalt bizottsági tagok, akiknek helye ezen a választáson betöltve lesz, 1896. március 15 én lettek megválasztva, a most megválasztandó új bizottsági tagok mandátuma csak 1902. március 15-ig tart.

— (A »Pécsi Dalárda« közgyűlése.) A »Pécsi Dalárda« f. hó 30 án, esti fél 9 órakor, saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, mely gyűlésre a tiszteletbeli és működő tagok, nemkülönbén a pártoló tagok sorából választott választmányi tagok tisztelettel meghivatnak. Tárgy: A 40 éves fennállás ünneplése tárgyában teendő végleges intézkedés.

— (Az ügyvédi kamara köréből.) A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Geiger Gyula, szegárdi ügyvédet a kamara területéről való távozása következtében az ügyvédek lajstromából törölte.

— (Öngyilkosjelölt segédszínész.) Ma délelőtt tíz óra tájban a színházban épen karpróba volt a »Newyork szépe«-ből, mikor egyszerre váratlan megrendítő esemény szakította félbe a próbát. A színpadon megjelent Zajonghy Elemér, társulatunk egyik fiatal segédszínésze és tántorgó léptekkel a színpad közepére lépve, kabátját szétterjesztette, alig halhatóan suttozta:

— Meglőttem magam!

És megtántorodott s eszméletlenül zuhant végig a deszkákon. Képzeltető az a rémület és részvét, a mit ez a borzasztó jelenet okozott. A karpróba szereplői első rémtül-

kiexpediálnának az intézetből. És a mi a fő . . .

— Csacsi. Azért, hogy rosszak a dinnyék? — vágott szavaimba a tettes.

— ?

En persze azóta sem voltam a herr Fischer boltjában, pedig azelőtt igen gyakori vendége voltam. Hogy pedig herr Fischer mit szolt, mikor a dinnyék hiányát konstataalta, nem tudom, csak sejtem. Azt azonban hogy mit csinált volna az édes anyám, ha ez tudomására jött volna, egész határozottan tudom . . .

Alig vártuk az évzáró ünnepély programjának utolsó pontját, hogy egyszer már valahára, igazán szabadon lehessen a szabadban fürdeni. A többek közt kimentem egyszer barátommal az uszodához. Vakáció lévén, zsebembe dugtam egy pakli tizenhároms dohányt, egy csomag hublon papírt és az akkor napvilágot látott szelgyufákból egy skatulyával. Délelőtt volt. Megfürödtünk, megtízóraiztunk és a »tejes kanális« partján cigarettát sodortunk. Minő kéjes érzés fogott el mindkettőnk, a mint hátton fekvő a gyepes parton, gyönyörködünk a fölfelé szálló füst karikákban! De a sors büntető kacsói itt is elértek — engem. A nadrágom jobb szárnya tányér nagyságnyra lobbort vetett. Jajveszélve bár, de egyebet nem tehettem, mint szabaduszó, egy »lapos fejessel« a következő percben a tejes kanális fehér habjai között hűsítgettem az égés okozta fájdalmas sebet. Dádeszkám majd megpukkadt a nevetésben. Kijöttem a vízből.

tükben nem tudták, mihez fogjanak s végre is két ügyletes tűzoltó fogta fel az eszméletlen Zajonghyt s levitték a harmadik emelet-ről a földszintre, a házfelügyelő szobájába. — Onnan rögtön a rendőrségre és orvosért szaladtak s *Ludvigh* Ferenc dr., kerületi orvos nyújtotta az első segélyt az öngyilkosjelöltnek. Majd a rendőrkapitányság képviselői is megjelentek s Zajonghyt hordágyra fektetvén, ápolás végett a kórházba szállították. Zajonghy Elemér már régebben buskomor volt; reménytelen szerelem folyton arra ösztökölte, hogy feledést keressen. Tegnap is éjszakázott s ma reggel József-utcai lakásán felöltözvén, bucsulevelet írt Budapesten lakó anyjának, azután egy forgópisztolylyal mellbe lőtte magát. A szívének irányzott golyó azonban fen- tebb ment a jobb mellrészébe s ő még elég erős volt, hogy lakásáról felmenjen a szin- házba s ott a szinpadon megmutassa a meg- rémült kollegáknak véres sebét. Ez a seb az orvosok véleménye szerint igen súlyos, úgy, hogy az öngyilkosjelölt most élet s halál közt van. A szomorú eset természetesen mély rész- vételt keltett a szintársulatnál.

— **(Bizottsági ülés.)** A város gaz- dasági választmánya december másodikán (hétfőn) délután 3 órakor ülést tart a város- háza gazdasági tanácsstermében.

— **(A pécsi izraelita nőegylet)** holnap (szombaton) este 8 órakor rendezi hangverseny-estélyét a Nagy-Vigadóban. Az estélyen magyar dalokat énekelnek; előadják a Kátsa-cigány nótáit is. Lesznek élőképek, melyeket *Thury* Elemér, színházunk közked- velt drámai hősszerelmese rendez s *Vágó* Béla, a kitűnő jellemszínész, monologot fog előadni. A nőegylet a szegény gyermekek felruházási alapja javára rendezi az estélyt s bizonyára a legszebb pártfogásban részesül közönségünk részéről.

— **(Bezárták a jogliceumi ol- vasókört.)** Megtörtént, a mi előrelátható volt. — A jogászság között keletkezett párt-

Mit volt mit tennem, levetköztem és Dádesz őrizetére hagyva ruhámat, addig fű- rődtem, míg meg nem száradt. Ez igénybe vett vagy háromnegyed órát. Felöltöztem. — Hogyan kerültem haza, azt már csak azért sem mondok el! Otthon tudtam mi vár rám, ha nem terelem el anyám figyelmét magam- ról. Ez sikerült. Bementem az éléskamrába, levágtam egy darab kenyeret és miután egy másik nadrágot huztam fel, felmásztam az udvarunkban levő eperfára. Délre harangoz- tak. Az anyám keresett, de már a tragikus végű nadrággal a kezében. Az eperfáról kon- statálhattam annyit, hogy most a vizes kötél defilírozna le, föl a hátamon összeviszsa, ha lent volnék.

— Tessék? — szóltam le az eperfáról. (Baranyaiasan szederfa.)

— Hát te hol vagy?

— Itt a! Nem kell az ebéd. Már jól- laktam eperrel.

Nem szólt semmit az anyám. Én, éppen mikor két órát harangoztak a papok templo- mában, másztam le szép csendben az eper- fáról és a kerítésen át belopóztam a kertbe. Mikor gondoltam, no most az anyám már nem haragszik, besompolyogtam a konyhába. Nekifogtam a maradék étel elfogyasztásához. Mondhatom, izlett. De a mi ezután következ- zett, a vizeskötél, az, szavamra mondom, nem volt inyemre. De nem ám.

Sokat tudnék még mondani az én ked- ves Dádesz barátommal együtt művelt dol-

harc maga után vonta az olvasókör tisztí- karának lemondását és ezzel a kör bezára- tását is. Ma délután két órára az olvasókör elnöke, *Piatsek* Zoltán, választmányi gyűlést hívott egybe, a melyben bejelentette lemon- dását. Természetesen az elnökkel együtt az egész tisztikar lemondott. Mivel most az ol- vasókörnek nincs tisztikara, a kört addigra, míg új elnököt választanak, bezárták.

— **(Elhalasztott parforce va- dászat.)** Mint értesülünk, a pécsi m. kir. 8-ik huszárezred tisztikara a jövő hó első napjaira nagyobb parforce vadászat rendezé- sét tervezte, melyet azonban a rossz időjá- rás miatt egy újabban kitűzendő határidőig elhalasztottak.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a kö- vetkező jelentést adta ki: Folyó hó 29 én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000, az ellentartóban 515 kb. viz volt; a hozzáfo- lyás 24 óra alatt 666 köbméternek találtatott.

— **(A jövőévi véradó.)** Az októ- ber hó elsején bevonult katonalegények még meg sem barátkoztak a császár kenyerének ízével, válluk még nem szokta meg a puskát, melyet olyik legény még ma is úgy kezel, mintha ekeszarva volna, a német komman- dóra is még tátva felejt a száját mielőtt megérti s a pléh-galléros katonaurak már a jövő évi véradó behajtása körül szorgoskod- nak. — Mint értesülünk, alakulóban van már az ujoncösszeirási bizottság, mely a jövő hó első napjaiban kezdi meg működését.

— **(Megvert ember a határ- szélén.)** Tudvalevőleg Rácváros, mely Pécs- hez tartozik és Németürögh, nincsenek egy- mástól másként, mint az országuti vámmal elválasztva. Nos hát az este ezen a határszél- len, de már rácvárosi ház kapujában találtak egy véresre vert embert. Az illető *Aplics* Jó- zsef, veszprémi születésű, 56 éves bádogos- segéd, a kit — vallomása szerint — a német- ürögi korcsmában vertek meg átutazó vendé-

gokról. De attól tartok, hogy ő tisztelendősége, ha e sorok a kezébe kerülnek, neheztelni fog reám . . .

Az x—i gimnáziumban az első évesek- nek kiosztatni szokott rendszabályok nem tudom most hányadik szakaszában, elég világó- san tudomására adja az igazgatóság a tanu- lóknak, hogy tilos a fegyverek és botok hor- dozása, korcsmákban és egyéb nyilvános he- lyeken való megjelenés, cigarettázás stb. Nem tudom, honnan vagy az emberben az, hogy éppen az iránt viseltetik különös előszeretettel, a mi tilos. Értem a jobb képű, mint szokás nevezni, diák gyereket. Így voltam én is és még egy pár iskolatársam annak idején a rendszabályokkal. Micsoda élvezet is az, sétapálcával a kézben, cigarettaszóval a tanár urak által egyáltalán nem járt utcákon úgy estenden, persze jóval kilenc óra után, sétál- gatni és tárgyalni a tanárok »furcsa felfogás«- áról. De hát a változatosságban a diákember is némi élvezetet talál.

És az én újabb »jó« barátom, Pityi, a ki most egyetemi polgár Budapesten, szintén élvezni akart. Én kirándulást indítványoztam. Gabi osztálytársam, ki akkortájt nálunk volt kosztón, ki most Aradon hadnagyoskodik, csólnakázni szeretett volna. — Pityinek egyik ajánlat sem tetszett.

— Tudjátok mit, fiuk? Kimegyünk ga- lambászni a temető mögötti Spitzer gyárhoz. Annyi ott a galamb, mint a hangya. Szébbnél szébb »fésüs«-ök.

gek. A korcsmáros azután este, mikor becsu- kolt, fogta a megvert embert s áthozta Rác- városra és ott lefektette a a legközelebbi ház elé. Aplicsot, kinek sebei különben nem su- lyosak, beszállították a városi kórházba s az ügyben a rendőrség megindította a viz- gálatot.

— **(Szegényeink.)** Szegényügyünk rendezése még mindig abban a stádiumban van, melyről komikusan ható komolysággal azt mondják, hogy: »az illetékes körök kellő buzgalommal fáradoznak azon, hogy szegény- ügyünk rendezése mielőbb a végbefejezéshez jusson.« No hát teljes elismeréssel adózunk az illetékes körök eme buzgalmának, de őszinte sajnálattal konstatáljuk, hogy ebből bizony azok az emberek, kinek a szegényügy rende- zése leginkább érdekében fekszik — nem él- nek meg. — Ujra ránk köszöntött a tél, mely újabb nehézségeket, terhet ró a szegényekre, tulzás nélkül szólva, ötven százalékkal meg- nehezíti a megélhetés lehetőségét, s ezeknek a szegényeknek sorsa most jóakaratu embe- rek könyörületességére van bízva. A »Pécsi Jótékony Nőegylet,« mely jeles faktora ama körnek, mely lelken viseli az éhező s nyomor- gók sanyaru helyzetét, mely évente százakra menő embernek biztosítja népkonyhájával a be- tevő talatot, ez uton fordul ismét a jószívű ada- kozó közönséghez ama kérelemmel, hogy ado- mányaival támogassa az együletet, valóban hu- mánus céljának elérésében.

— **(Kigyulladt jégverem.)** *Tedesko* István rácpetrei lakos udvarán a napokban kigyulladt az ott levő jégverem szalmatejeje, melyet azonban a tűz tovaterjedése előtt még sikerült eloltani. Mint azt a tűz keletke- zési okának kiderítése végett megindított viz- gálat megállapította, a tüzet gyújtogatás okozta, melynek elkövetésével *Tedesko* egyik falubeli ellenségét gyanusítják.

— **(A megyei közutakról.)** Mint értesülünk, az alig néhány nap óta tartó ha- vazás kint az országutakon is már érezhetővé

— Jó — hangzott a válasz egyszerre mindkettőnk ajkáról.

Pityi ajánlatát elfogadtuk. Magamhoz vettem Pityi flaubert puskáját. Cigaretta- zva mentünk a jelzett gyár északi részén elterülő legelőre.

Megjelent az első galambpár. Célbavet- tem. Paff. És az egyik, ügyes saltomortalek produkálása közepette potytyant a pázsitos földre. Pityi odafutott, felkapta a galambot és kabátja alá rejté. Ugyanebben a percben egy haramia kinézésű atyafi mászott át a gyár falán és fenyegetőzve kiabált, vastag füttykőst forgatva jobbjában.

Futásban kerestünk menedéket. És fu- tottunk a zsákmánnyal a temetőkerthen ke- resztül. Nekem mentő eszmém támadt, mert tudtam, hogy ha az az ember elér bennünket, hát tisztességesen ellát füttykősével.

— Utánam fiuk a Klityóékhoz — és a következő percben Klityó barátom apjának az udvarán voltunk.

— Jaj kedves Kocsis bácsi, itt a flaubert, dugja el, mert utánunk jön egy paraszt.

— Itt a galamb is — szólt Pityi és azzal a kamrájukba rejtőztünk két nagy mo- sóteknő alá.

A veszély elmúlt. Megköszöntük Kocsis bácsi pártfogását, ki jót nevetve rajtunk, elő- szedte a puskát, meg a galambot és utnak indított.

— No fiuk — szóltam az utcán — de

válík s ha még ma nem is tekinthető komolyabb közlekedési akadálnak, mégis oly befolyást gyakorol, hogy eláztatja, sárosá teszi az országutakat, melyekre nézve a várható erősebb fagy előtt legkevésbé sem előnyös az a sárrá válás. Nehány községi előjáróságának előterjesztése folytán — hír szerint a járási főszolgabírók akként intézkedtek, hogy kellő számú munkással a komolyabb fagyok bekövetkezése előtt megtisztítatják a sártól az országutakat, mi kétségtelenül üdvös intézkedés, mert ha a most rajtuk levő sártömeg megfagy, oly göröngyössé lesznek az országutak, hogy járhatlanná válnak.

— **(A hólapdák.)** Apró gyermekeinkre nézve minden kalendáriumi hivatalos komolyság s minden érdemekben gazdag időjölás dacára akkor kezdődik a tél, a mikor lehullanak az első hópihéek s úgy eltakarják a járdákat, hogy hólapdákat lehet belőlük csinálni. Tél apó az idén korábban szerezte meg kedves kicsinyeinknek ezt az örömet, mert nálunk már néhány nap óta hóréteg borítja a háztetőket és a járdákat s bizony mi nagyok, kik már kivénültünk az apró gyerekek kedvenc játékából, kénytelenek vagyunk már érezni a »hó csaták« hátrányait. Kicsinyeink, — ugyanis — a mint kikerülnek most délelőttönkint az iskolapadból, eget verő örömmel rohannak neki a hónak, mint akár az angolok valami elhagyott búr ágyának s néhány perc múlva már folyik a csatározás, melynek lövegei közül néhány céltéveszt s bizony a jámboran járók kelőket puffantja hátba. A leghevesebb csaták színhelye rendszerint az alsó- és a felső-sétátér, hol mit sem használ a rendőri beavatkozás, mert bizony megesik, hogy játszadozó kicsinyeink a rendőrbácsira is ráhibáznak. — Jó volna talán, ha a tanítók »hivatalból« szegznék be az ifjuság hóágyuit, legalább olyan helyeken, hol a közforgalom nagyobb.

— **(Bőrösödik a Duna.)** Laikus ember tán nem is igen érti ezt meg s valószínűleg valami költői personifikációnak tartja azt a kitélt, hogy »Bőrösödik a Duna«, pe-
akkor már cigarettázva — ez nagyszerűen sikerült.

— Gratulálok a sikerhez. Örülj, hogy el nem cipelt a paraszt. Mondta Pityi hátratekintelve, nem jő-e a fűtykös.

— Hanem, hogy gyávák voltunk, annyira bizonyos, — szolt most Gabi, a »kisasszony.« Barátom, ha nálam van a flaubert, hát én egy tapodtat sem mozdulok a tett színhelyéről, vagy pedig futásközben visszáló . . .

— No Gabi, — vágott közbe Pityi, — belőled püspök lesz. Másnap találkoztunk Klityóval. Persze jót nevetett a kalandon. Tetszett neki a dolog, mert ő is »jó« gyerek volt diák korában. Szeretnék elmondani egy párat a vele viselt dolgokból is, de hagyjuk. Egyet azonban feltétlenül meg kell említenem. Ugyanis olyan jó fiu volt ez a Klityó, most is jó blatt, hogy a többek közt, midőn egyszer szilvóriumtól rózsaszinben látta a világot, bár késő este volt, bánatában-e, vagy bosszúságában, de úgy vágta a boldogult Fehérváry tanító háza előtt az egyik akácfa derekához, hogy szegény flakó kénytelen volt meghasonlani önmagával. Különbben Klityó, ma már Pityó is lyceumi polgár.

A régiekről emlékezve, sajtó szívvel, de mosolyogva kell konstatálnom, hogy »finum« gyerekek voltunk.

dig hát ez nem személyesítés, hanem olyan tény, melyet Paks alatt a Duna egy kisebb mellékágán konstatáltak vegyes érzelmek között a halászok. — Az történt ugyanis, hogy midőn csónakjaikból kivetették a hálót, az nem sülyedt el hirtelen, hanem egy pillanatra megakadt, míg szertevált körülötte az az alig papir vastagságu jégréteg, mely a vizet takarta. Erre mondják a halászok, hogy »bőrözik a víz«, mit bár nem vesznek most még komolyan, mégis az ő hitük szerint kemény telet jelent.

— **(Főuri vadászat.)** Tegnap folyt le Somogy-Tarnócán Széchenyi Ferenc gróf birtokán a nagy téli vadászatok egyike, mely négy napig tartott. A vendégek között ott volt Széchenyi Miklós gróf, az új győri püspök is.

— **(Feltámadt öngyilkos.)** Ma reggel jelentették a rendőrségen, hogy Vecsey Mihály, rácalmási születésű napszámos, a Katalin-utca 26. szám alatti ház udvarán egy létra fokára felakasztotta magát. Egy rendőr nyomban kisietett a helyszínére és orvosi segítségért is küldtek; de erre nem volt szükség. Az öngyilkos ugyanis még élt, mikor a rendőr megérkezett s mikor rápillantott a rendőrrre, egyet rándult a teste és nyaka megfordulván, a kötélt, melyen függött, elszakadt s ő maga a földre zuhant. Onnan csakhamar fel is kelt; de a nyakán a kötel által okozott horzsolásoktól keletkezett sebek gyógyítása végett és elmebeli állapotának megfigyelése céljából bevitték a kórházba. Öngyilkosságának okául különben életuntságot emleget.

— **(Az alispánok és főorvosok uti átalánya.)** A napokban előterjesztett törvényjavaslat szerint a belügyminiszter az alispánok és főorvosok utiátalányát a vármegyék területének népességének, valamint járási számának figyelembevételével államsegély útján 1200, 1400 és 1600 koronára illetőleg 900, 1000 és 1100 koronára, a főszolgabíró és járásorvos utiátalányát országszerte 1000 illetőleg 500 koronára és a főszolgabírói iroda- és irodabérátalányt 500—500 koronára emelte föl. Tette pedig ezt abban a tudatban, hogy a vármegyei alkalmazottak fizetése emelésének immár három éven át húzódó kérdését tovább nyújtani, a vármegyéket pedig nélkülözhetetlen igényeik kielégítésénél állami segély nélkül hagyni nem lehet, hogy tehát a felsorolt valamennyi szükséglet kielégítést nyerhessen: a képviselőházat fölkererte, hogy a vármegyék közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásainak fedezésére az 1901. évi állami költségvetés XVII. fejezet 3. cím 1. és 2. rovata alatt felvett 12,646.728 korona hitelen felül még nélkülözhetetlenül szükséges 522.437 kor. 77. fillér tulkiadáshoz hozzájáruljon, illetőleg az idevonatkozó törvényjavaslatokban említett 512.437 kor. 77 fillér póthitelt rendelkezésre bocsássa.

— **(Értekezlet a megyei tisztujítás ügyében.)** A siklói járás bizottsági tagjai ma (pénteken) értekezletet tartottak Siklóson a megyei tisztujítás tárgyában. Erre vonatkozólag a következő felhívást adták ki: „Tisztelt bizottsági tag ur! Szeretett Baranya vármegyénk törvényhatósága folyó évi december hó 23 án tisztujító közgyűlést tart. Valószínű, hogy megyénk tisztviselői karában változások fognak beállni, s mindenesetre a jövő

évi januári rendes közgyűlés alkalmával az egyes bizottságok tagjai is újra választatnak. Mindegyik járásnak, így a siklói járás közönségének is érdekében áll, hogy *oly tisztviselők álljanak közigazgatásának élén, kik a törvény rendelkezéseit szem előtt tartva, a közönség érdekeit szívükön viselve, mindenki meglegedésére töltik be hivatalukat*, a járás érdekében áll, hogy lehetőleg a megye minden bizottságában, különösen pedig legfontosabb bizottságaiban, melyekben csak kismérvben vagy éppen képviselve nem volt, jövőben a siklói járás méltóságának megfelelőleg képviseltessek. Mindezeket úgy érhetjük el, ha járásunk törvényhatósági bizottsági tagjai egyöntetűen járnak el. Ehhez megkivántatik a közös megegyezés és együttes akarat. Közös érdekünk és célunk elérésére f. évi november hó 29. napjának délelőtt 10 órakor Siklós nagyközség székházának nagytermében tartandó értekezletre igen tisztelt bizottsági tag urat és tagtársunkat tisztelettel meghívjuk és szives megjelenését kérjük. Siklóson, 1901. november hó 20 án. Hazafiu üdvözléssel. Iványos Soma, Pakuszy Gyula, dr. Darázs Ödön, dr. Troll Ferenc törvényhatósági bizottsági tagok.»

— **(A dunaföldvári rendőrök.)** A kolozsvári esetre emlékeztető rendőri brutalitás hírével közli velünk dunaföldvári tudósítónk. Az eset, mely a községben méltó felháborodást keltett, értesülésünk szerint a következő: A megyebizottsági tagválasztást követő éjszakán Révész Ferenc tekintélyes fiatal gazdálkodó, Pincszerről hazafelé ballagva, két rendőrrel találkozott kik őt — forrásunk szerint minden bevezetés nélkül — megtámadták. A rendőrök, Titz és Duplahammer, Révészt véresre verték és annyira összerugdalták, hogy most lakásán súlyos betegen fekszik. Az efajta rendőri brutalitás rövid idő alatt már harmadszor ismétlődött s a hatóság még most sem rendelt el vizsgálatot s a tettesek még ma is szolgálatban vannak. A közönség az előjáróság e viselkedésének okát abban a körülményben látja, hogy az egyik bűnös rendőr a helyettes bírónak sógora. A községi képviselők, — mint halljuk — ez ügyben rendkívüli közgyűlést kérelmeznek s ha föllépésük nem vezetne eredményre, küldöttséget menesztenek a belügyminiszterhez.

— **(Rendelet a kivándorlási ügynökök ellen.)** Panaszt tettek Hegedüs Sándor, kereskedelmi miniszternél, hogy bizonyos Miszler F. nevű brémai bankház kivándorlásra buzdító nyomtatványokkal árasztja el az ország egyes részét s hogy ügynekei révén jutalommal kecsegteti a vidéki postamestereket, ha a kivándorlóknak azt az utbaigazítást adják, hogy bizzák magukat a nevezett brémai cégre. Hegedüs Sándor, kereskedelmi miniszter most rendeletet adott ki, a melyben meghagyja a posta- és táviróhivataloknak, hogy a kivándorlásra csábító nyomtatványokat kobozzák el, a jutalmat ígérő ügynököket pedig jelentsék föl az illetékes posta- és táviróigazgatóságnál.

— **(Az utolsó télikabát.)** Egy szabónál ujmodi furfanggal szerzett olcsó télikabátot egy nagytehetségű ifju. A legdrágább szövetből remek télikabátot hasított, de a mikor az készen volt s át kellett volna vennie,

mindenféle kifogásokat emelt ellene. Hogy szük, hogy bő, hogy a válla ferde — kifogyhatatlan volt a zsörtölődésből s végül kijelentve, hogy nem fogadja el a kabátot, dühösen eltávozott. A kabát, a mely még megjegyzendő, feltűnő szövetből készült, a szabó nyakán vészett. Törhette aztán a fejét, hogy a különös gusztusra készült téli kabátnak hogy akad majd vevője. Másnap egy idegen nyitott be az üzletbe.

— Télikabátra volna szükségem. Mutasson szöveteket.

Megtörténik. Kiválasztja az idegen a neki tetsző posztót, de a mérésnél új gondolat üti meg a szabót.

— Nini, van itt egy éppen ilyen kész télikabát. Tegnapra készült el, de a megrendelő nem vette át. — Uraságodra éppen ráillene . . .

Felpróbálják a kabátot — meglehetősen jó.

— No, jócskán kell ugyan igazittatnom rajta, de azért ha olcsón adja . . .

— Odaadom félárban! — mondja a szabó. — Legalább a költségem nem vész oda . . .

Megvolt az alku, az idegen kifizette a kabát feleárát s eltávozott. Övé volt a kabát. Azaz dehogy az övé. Estére már a nagytehetségű ifju vonult benne a színház felé, a ki kebelbarátja segítségével ilyen furfangosan becsapta a rövidlátó szabót.

— **(A fogyasztási szövetkezetek és a kereskedelem.)** A kereskedőknek a fogyasztási szövetkezetek ellen irányuló panaszai következtében a kereskedelmi miniszter legutóbbi körrendeletet intézett az összes kereskedelmi- és iparkamarákhoz, a melyben felhívja őket, hogy a hazai kereskedelem és a szövetkezeti mozgalom közti összhang helyreállítása végett terjeszszék föl hozzá a fogyasztási szövetkezetekre vonatkozó statisztikai adatokat, főleg azokat, a melyek kiterjeszkednek a fogyasztási szövetkezeteknél fölmerülő és szociálpolitikai szempontból érdekes körülményekre. A körrendeletben 22 kérdés van, a melyekre különös súly helyezendő a vizsgálatnál.

— **(Megvert kis bíró.)** Isten tudja, hogy van a dolog, de a népet tanulmányozó »öregek« azt mondják, hogy a téli idő szinte alapjában felforgatja a nép gyermekeinek valóját. Hamarabb elkeseredik, hamarabb neki-dühösödik ilyenkor a magyar s nem bánja, ha kárát vallja is rosszkedvének, kegyetlenül kitör. — Ilyenformán tört ki a napokban Lantos István, egyik szomszéd községbeli gazda is, kinek a házába jámboran állított be a kisbíró egy adóintővel. Ezen aztán annyira felbőszült a gazda, hogy a kezében levő ostorral végigvágott a kisbíró, a kit még ráadásul ki is dobott a portájáról. A dolognak természetesen folytatása lesz a bíróságnál, hol hivatalból emeltek panaszt a heveskedő gazda ellen.

— **(Okmánycseppet ivott.)** A Széchenyi-téren egy magamagával tehetetlen részeg atyafit talált a rendőr. Bevitte a városházára.

— Mi baja, mit ivott? — kérdezte a kapitány.

— Nem ittam én se bort, se pálinkát, — szól a tót.

— Hát mit ivott?

— Okmánycseppet, instálom.

Okmánycseppet . . . Egy darabig csak mulattak a rejtélyen, de aztán kisült, hogy Hoffmann-cseppet akart mondani a tót, aki gyomorhajos és poharazva szedte a cseppeket.

— **(Féltékenységből baleset.)** Gyakran kegyetlen játékot űz a féltékenység zöldszemű szörnyetege azokkal, kiket hatalmába kerített, mint azt módjában volt a napokban az egyik szomszéd községbeli lakosnak keservesen tapasztalni. *Menyhért* János, odaváló gazda — ugyanis — már huzamosabb idő óta féltékenykedett a feleségére, mely szenvedését csak fokozták a falubeli »jó barátok«. Ez aztán arra a határozatra bírta a féltékeny gazdát, hogy meglesi a feleségét, mely célból az udvaron levő kutba bujt el. Szerencsétlenségére azonban megcsuszott a kut kávján s beleesett a vízbe. Segélykiáltásaira a házbeliek ugyan kihuzták, de esés közben *Menyhért* János olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány hétig kénytelen lesz az ágyat nyomni.

— **(A macska passzusa.)** Ma a rendőrkapitánysághoz sirva-riva rontott be egy anyóka:

— Kérem tekintetes uram — fuladozott a jó asszony — a macskám, szegény édes cicuskám . . .

Az anyóka elpanaszolta az ő nagy baját, hogy édes bolyhos, cirnos macskája (még a megboldogult néneje nevelte) örökös veszedelemben forog. Az életére törnek a szomszéd vásott gyerekei, kövel, parittyával üldözik szegénykét.

— Tessék csak nézni az én drága cicuskámat!

A néni félre lebbentette nagy keszkenőjét, mely alól ragyogva villant ki egy doromboló szürke jószág szeme.

— Ni, most is vérzik szegénykém — szepegett az anyóka.

A fogalmazó meguntta már a panaszkodást.

— Jó, jó néni, hát mit csináljunk most már?

A cirnos cica gondozója összetette a két kezét, úgy rimánkodott:

— Az Isten áldja meg a tekintetes urat, adjon egy passzust a macskának, hogy aztán ne bántsák a szegényt . . .

— **(Borkiállítás Villányon.)** Megirtuk nemrég, hogy a villányi bortermelők a borkereskedők kartelljének megtörésére borvásárral egybekötött borkiállítást rendeznek a borai kitűnőségéről százados hírnevű Villányban. A borkiállítást megtartották s a kísérlet, mely első volt Baranya vármegyében, kitűnően bevált. A kiállítást a kormány engedélyével rendezték s a villányi iskola nagytermében tartották meg. A galyakkal, virágokkal diszitett helyiségben száznegy kiállító vett részt. A borok megfelelő jó és egészséges minőségűek voltak. A kiállítók 4000 hektoliter készlettel rendelkeznek. A borárak hektóliterenkint 40—70 korona között váltakoztak. Pécsről s a távolabb vidékről mintegy negyvenen jelentek meg a borkiállításra, akik közül többen vásároltak is borokat. December hó első három napján folytatják a borvásárt

s akkor hír szerint, Németországból is érkeznek vevők, mert a rendezők igen okosan és eléggé meg nem dicsérhető modern érzékkel a külföldi szaklapokban is hirdették a kiállítást. A kiállításon részt vettek mint hivatalos személyek *Bucher* Alajos, pécsi szőlészeti és borászati vándortanár és *Proksch* Arthur villányi jegyző

— **(Csillárok, villamos lámpák és minden alkatrészek külön.)** A villamos világítás egyre nagyobb tért hódít, ez az újítás nemcsak célszerű, de a legkellemesebbek egyike, szinte örül az ember, midőn a villamos lámpákat látja. Különösen a magánlakások fényét és elegáns előkelőségét emelik a villamos lámpák és csillárok. Ily csillárokból, álló és függő lámpákból bámulatosan szép és finom izlésű, művészies kivitelű példányok láthatók *Schönwald* Imre ékszerész- és műkereskedő király-utcai villamos tárgyak külön osztályában. Ezenkívül rendkívül nagy választék van villamos körtékben (izzó lámpa), a melyek nemcsak a legkitűnőbb minőségűek, de egyúttal rendkívül olcsók. — E cikkekből a cég ezentúl tetemesen nagyobb készletet tart, hogy a folyton fokozódó keresletnek megfelelhessen. Ép azért, a ki a lakásába a villamos világítást bevezeti, mulasztást követ el, ha e szép rakárt meg nem tekinti és *Schönwald* rendkívül olcsó áraival meg nem ismerkedik.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. nov. 29. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 762.4 mm. (emelk.)

Hőmérsék = 1.2 °C.

> maximuma: 1.8 °C.

> minimuma: — 0.3 °C. } tegnapi.

Párányomás: 4.5 mm.

Relatív nedvesség: 96. %

Felhőzet: 4° Cum W.

Szélirány s erő: W. 3. —

Csapadék 24 órai: — Harmat: — 3.9 °C.

Hőréteg: 2 Cm.

Vált. felhőzet, kevés havazás, derülés várható.

Dr. Öirer.

Művészet, irodalom

○ A „Szultán.“ Csekély, nagyon csekély számú közönség nézte végig tegnap este Verő György örökké szép zenéjü bájos operettejét, mely nem is oly régen, még igen szépen megtelt házakat vonzott s mely operette bájos dallamainak oly szívesen tapsolt a publikum. Nem kutatjuk ez alkalommal, hogy mi okozza a közönségnek ezt a következetes idegenkedését a színháztól és mert hát ha a »nagy Caesar« tesz valamit, ő tudja, miért teszi, hanem hogy ilyformán maga a közönség teszi majd színészeti szempontból második helyre Pécsot, melyet a statisztika csak nemrég említett az elsőrendű városok között először, azt határozottsággal merjük konstatálni. A tegnapi előadásról szólva, arról a dicséret hangján szólhatunk. *Márkus* Aranka, ki először játszotta tegnap este a »Szultán« címszerepét, pompásan énekelte el. Nyílt színen is aratott tapsot, de ezt a jeles énekesnőt úgy hangja, mint egyénisége az operára predestinálja, s nem fogja operettekben elérni

azt a sikert, melyet méltán megérdemelte. **Kapossy Józsa** Roxelán szerepében kitűnő volt, valamint a többi szereplőt is elismerés illeti.

○ **Szerencse fia.** Regény. Irta **Vértesi Arnold.** Ez a regény a legújabb korból való. Hőse **Berényi Kálmán**, a kinek apja uzsorászkodván, megszedi magát, ő pedig beáll parvenűnek. Föltolakodik az excusiv társaságokba, azokba, melyek exclusivek, a meddig a nagy vagyon le nem rombolja a válaszfalakokat. De az excusiv társaság a feltolakodott parvenűtől gyakorta nagy belépti díjakat fizettet s e társaságokban azok, kiknek barátsága révén az ajtók megnyitnak, nagy szivességi váltókat girálatnak. Ezek és az ostoba közszereplés révén az ebül gyűlt vagyon ebül vész el s **Berényit** egyedül a gazdag parthie menti meg. De a gazdag parthie csak csalóka délibáb, mely köddé foszlik és a pénzzel bélelt, üres, gögös **Berényi**, elvesz a kenyérharcban, majd elzüllik. **Vértesi pompás rajzát** adja a társadalmi életnek. Könyve mindvégig élvezetes és maradandóbb hangulatokat kel. A **Franklin Társulat** adta ki. Ára 2 K 40 f. Kapható minden könyvkereskedésben.

○ **Komédiás Palkó.** Irta **Gaal Mózes.** Az igazi, a sziv mélyéről fakadó költészet gyümölcse ez a „**Komédiás Palkó**“, melyet jól megérdemelt szeretettel fognak át meg át olvasni hálás olvasói. A gyermek naiv vonzódását a vándor élet s sokat nyomorgó, faluzó komédiásai iránt az ő könnyed, derűs tolla nagy virtuozitással írja le. Ára füzve 2 kor. Szinnyomatu vászonkötésben 3 K 40 f. Kapható minden könyvkereskedésben.

○ **II. Rákóczi Ferenc.** Jósika **Miklós** Rákóczi egyike a legszebb történelmi műveknek. A **Franklin-Társulat** adta ki gyönyörű illusztrációkkal. — Ára füzve 3 korona, szinnyomatu vászonkötésben 4 k. 40 f. Kapható minden könyvkereskedésben.

A PÉCSI NEMZETI SZINHÁZ JÖVŐ HETI MŰSORA.

Vasárnap, dec. 1 én: délután: 3 óraker félhelyárral *Kis szökevény* este: *Piros bugyelláris.*

Hétfő, dec. 2 án: *Két árva*

Kedd, dec. 3 án: *Dolovai nábob leánya*
Horkai Elemér vendégfellépte.

Szerda, dec. 4-én: *Hannele.*

Csütörtök, dec. 5 én: *New-York szépe.* *Szojer* Ilka vendégfellépte.

Péntek, dec. 6-án: *Ikkrek* (itt először.) *Szojer* Ilka vendégfellépte.

Szombat, dec. 7-én: *Böregér.* *Szojer* Ilka vendégfellépte.

Törvénykezés.

§ **A fals muzsikálás miatt.** A tapasztalat is azt bizonyítja, hogy a zene felüldítőleg hat a lélekre. Bubánatos ember elfelejti a keserűségét, ha szép muzsikát hall, különösen ha konvenial az a lelki állapotával. A ha zene azonban legalább is boszant embert, állapotot egyaránt. A kutya például nem isugatja a kintornást, hanem vonit, ha nyikorog a sípláda. A macska tovább megy, mert letér a passziv szenvedés teréről s megtámadja a fals akkordok elkövetőjét. Számos eset bizonyítja, hogy kipsztult az egér az olyan lakásból,

ahol hanglétraszerű primadonna-gyakorlatokat vett valaki, vagy sulyos testisértést követett el a zongorán. Egy német ember nemrégén még tovább ment: megfojtotta a feleségét, mert az hamisan zongorázott (azóta minden német leány eltagadja a völegénye előtt muzsikális természetét.) De a faluk népe sincs különben, mint a hogy azt a tárgyalás bizonyítja, mely ma folyt le a törvényszéken. Valamelyik korcsmában vidám legények itták a homok levét. Széles jókedvük kerekedett, előhivatták hát a citorásokat, hogy fokozzák azok a vidámságot. Közben az egyik vendég kivette a vezető kezéből a lantot, hogy majd ő játszik. Játszott is, csak hogy az a játék felülmúlt minden emberi fogalmat, annyira hamis volt; a legény ugyanis egyszerűen nem értett a zenéhez, csak pengette a citerát mindjobban nekítüzesedve. A társaság eleintén nevette, utóbb boszankodott rajta. A boszankodás azután árcsapott a dühbe s egyesült erővel megtámadták a műkedvelőt. A primás előzékenyen a védelmére sietett, bizonykodva a mellett, hogy mégsem olyan nagyon rossz az a játék! De ő itta meg a levét, mert a civakodás hevében ő kapott ki, még pedig olyan sulyosan, hogy bántalmazói ma a törvényszék elé kerültek. És itt kezdődik a dolog mulatságos része. A terheltek ugyanis azt hozták fel enyhítő körülménynek, ami sulyosító volt az ő jókedvükre nézve.

— Minek muzsikált olyan hamisan? Senkinek sem lett volna baja!

Persze, a törvényszék nem fogadhatta el ezt a védelmet. Hanem azért jó lesz bárkinek is csinyján banni a muzsikával. „Aki nem tud zongorául, az ne beszéljen zongorául? variálná lapunk szójátzó barátja az ismert közmondást.

§ **Megszünt esőd.** A pécsi kir. törvényszék, mint esődbiroság közhírré teszi, hogy a **Taplós Ferenc** pécsi lakos ellen folyamatba tett esődöt, vagyon hiánya miatt megszüntette.

§ **A megváltoztatott ítélet.** Az ítéltáblán ítéletet hirdettek ki a falusi magyar-nak, aki lopásért került törvénybe. A komoly elnök ajkára odafagyott a szigorúság, mikor belekezdett.

— Ő felsége a király nevében X i ítéltábla mai napon tartott tárgyalásából kifolyólag megváltoztatta a törvényszék ítéletét, mivel nem alkalmazták a 92. § t. Megértette?

A magyar nagy szemeket mereszt.

— Nem.

— Tehát figyeljen. A tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét, mert úgy látta, hogy nem vették figyelembe azon mellékkörülményeket, amelyek a 92. szakasz alkalmazását vonják maguk után. Érti-e már?

— Én biz egy szót se értek abból.

— Hallgasson ide, elmondom még egyszer. A törvényszék magát két évre ítélte. Ugy-e?

— Igen.

— Csak hogy a büntetés kiszabásánál nem alkalmazta a 92. § t, holott a büntetőperrendtartás értelmében megtehetette volna. A tábla ezért semmisítette meg az elsőfoku bírósági ítéletet s hozott helyette újat. Érti-e?

— Egy szót se értek én abból.

— Én türelmes vagyok, elmondom még egyszer. A törvényszék ítéletét azért kellett

megváltoztatni, mert nem alkalmazta a 92. § t. A büntetés egyébként megmarad két esztendőnek. Ez ellen apellálni nem lehet, azonban semmisséggel élhet a kuriához. Érti-e már?

Erre föleszmél a magyar és nagyot sóhajt.

— Hogy két esztendőt kaptam, azt még értem, de hogy miből lehet két évig semmisséggel élni, az már nem tér a fejembe.

Bűnügyi felelőviteli tárgyalás a pécsi kir. törvényszéknél.

1901. évi december 2-án.

7556. Hoffmann József ellen csalás miatt.

7777. Géczy János ellen lopás miatt.

7684. Ifju Szicher János ellen sulyos testi sérülés miatt.

7774. Jankovics Rudolf ellen erőszakos közlés miatt.

1901. évi december 4-én.

7251. Horváth József ellen rágalmazás miatt.

7536. Kalányos Vera és társai ellen lopás büntetének kísérlete miatt.

8784. Weiland Antal ellen lopás miatt.

TÁVIRATOK

— **Az országgyűlésből.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Ház mai ülésén **Apponyi Albert** gróf elnökölt a ki felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét és a feliratot. Ezt ő és **Kubik Béla** jegyző aláírták s **Regele** igazgató lepecsételte. Ezzel az ülés véget ért.

Folyó szám 64. Idénybérlet 64. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szombaton, november 30-án:

New York szépe.

Operette.

Személyek:

Brouson Habakuk	Nádas J.
Brouson Harry, a fia	Kozma P.
Kurt von Mordkerl, egy bolond német	Szilágyi A.
Seithina, színigazgató	Pásztor J.
Córa, leánya,	Szirmay O.
Kaett Mng.	Vágó Béla
Batsi Rata	Fekete L.
Ratsi Rata, gróf	Pesti K.
Triot, francia szakács	Molnár Gy.
Fifi, a leánya	M. Kapssi J.
Tividies, hadnagy	Mezev Andor
Violet Gray káplár az üdv haseregében.	
New-York szépe.	Staud Margit

Vasárnap, november hó 1-én:

Délután 3 óraker fél helyárral:

Kis szökevény.

Operet.

Este rendes helyárral:

Piros bugyelláris.

Szinmü 3 felvonásban.

Szerkesztői üzenet.

A jegyzők magyarsága címen közölt cikkünkre több választ is kaptunk. Azonban a válaszok írói a cikk intencióját félreértették, mert az a közigazgatási tanfolyamhallgatók önképző egyesületének megalaki-

tását a jegyzők hivatalos írásainak magyarsága érdekében sürgette. Ez pedig tény. Nemcsak a jegyzői irodákban, de a magasabb közigazgatási és egyéb hivatalokban sem írnak magyarul és magyarán. A válaszokat tehát félretettük.

Nyilt-tér.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett és felejthetetlen anyánk, illetve nagyanya, anyós, testvér és rokonnak

özv. Schediwy Ferencné

szül. Lutz Teréz

elhunyta alkalmából koszoruk küldése, a temetésen való megjelenés vagy a részvét egyéb nemével végtelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Pécsett, 1901. nov. 29. é.

A gyászoló család.

Laptulajdonos: **SZAUTTER GUSZTAV**
 Felelős szerkesztő: **PLEININGER FERENC**
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

FEHÉR BÉLA

butor raktára

Pécsett, Apáca-u. 2. szám alatt
 a takarékpénztári új palotában.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát teljes hálószoba, ebédlő és Salonberendezésekben, ugyszintén ottománok, ebédlő divánok, lószőr és afric matracok, tükrök, képek, nádszékek és vasbutorokban.

Sehol nem létező, rendkívül olcsó árak mellett.

Hitelképes egyéneknek részletfizetésre is.

HIRDETÉSEK

. jutányos áron a kiadóhivatalban

. vétetnek föl.

Teljesen **higany és ólommentes** ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtisztátalanságot. Az arcbőrt bársonypuhá teszi és az arc szép, úde és ifju szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható :

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő
berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfűző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,
papi és ügyvédi nyomtatványok
jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,
kerékpár-jelvényes stb.)
kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.